

FAMILIA

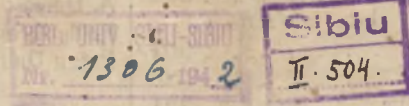
FOIA ENCICLOPEDICA SI BELETRISTICA
CU ILUSTRATIUNI.

Totu odata organulu publicatiuniloru „Societății pentru fondu de teatru natiunalu.“

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PROPRIETARIU, REDACTÖRU SI EDITORIU :

IOSIFU VULCANU.

ANULU XI. — 1875.

Budapesta, 1875

Cu tiparinu lui Alesandru Kocs... ea tierrei nr. 39.

Cuprinsulu.

		<i>Pagin'a.</i>
I.		
Portrete si biografii si alte ilustratiuni.		
	<i>Pagin'a.</i>	
1. Dr. Victoru Mihali	1	
2. Alfonso XII, noulu rege spaniolu	17	
3. Ionu Metianu	61	
4. Ladislau Vasiliu baronu de Popu	237	
5. Turnu romanu la Turnu-Severiuu	313	
6. Cesaru Boliacu	369	
7. Soci'a principelui M Ian	406	
8. Palatulu parlamentarului englesu	451	
9. Ida Benza	541	
II.		
Literatura si arte.		
Gr. M. Alesandrescu: Despre literatura in genere	568	
St. G. Archimandrescu: Despre gustulu de lectura	68	
I. G. B. Romanulu si limb'a sa	345	
I. V. Barcianu: Sè pastramu si diuarielè!	56	
„ Din vièti'a unui corespundiute	150	
„ Parisulu si teatrele sale	497	
Ionu Beoinèga: Insemnatarea asociatiuniloru nòstre	489	
Petru Brana: Respunsu la critic'a dlui I. G. Baritiu a supra opului meu „Margaritare“	305	
Petru Caba: Cultur'a limbei romanae	556	
Spinu Ghimpescu: „Scarlatu“ romanu de I. C. Fundescu, recenziune	220	
„ Critic'a in literatura	381	
„ „Descrierea Moldovei“	592	
Ionu Marcu: Despre necesitatea si datorinti'a de a ne cultivà limb'a	501	
R.: Music'a nationala romana	20	
Al. Russo: Poesi'a populara	321	
At. Marienescu } Elia Traila } critic'a noveleloru concursuale	333	
Iosifu Vulcanu } Iosifu Vulcanu: Literatur'a nòstra dramatica	453	
„ Literatur'a romana in 1875	609	
Fara subsemnare: „Ceru cuventulu“, recenziune tea- trala	101	
„ Amoru, patria si Dumnedieu, du- pa poetii indiani de G. Baronzi, recenziune	145	
„ Progressulu Thaliei romanae in Lugesi	533	
III.		
Instrucliune.		
Argus: O scòla romana de	32	
V. C.: Nòue secte religiose in	78	
Maria I. Cassabianu: Studie istorice tasiunii si instrucliun'ra educa- tasiunii	280	
<i>Pagin'a.</i>		
„ Educatiunea nationala	441	
Ch. Oeser: Influenti'a culturèi estetice a supra su- fletului, traducere de I. G. Baritiu	104	
G. Moceanu: Importanti'a educatiunii fizice	44	
Fara subsemnare: Despre educatiunea femeiloru din America	602	
IV.		
Poesii.		
V. Alesandri: Tòmn'a tiesetóre	85	
„ Concertulu in luna	117	
„ Resbunarea lui Statu-Palma	129	
„ Legend'a ronduniceii	189	
„ Legend'a ciocârâiei	597	
Z. Antinescu: Dintele meu	48	
„ Erna grea	141	
„ Reflessiuni dipa unu balu	202	
„ Umbr'a mea	274	
„ Rip'a fetei	525	
G. Baronzi: Picatur'a si prevedinti'a	455	
Cesar Boliac: Cochet'a bebrana la oglinda	371	
D. Bolintineanu: Idealulu	477	
„ Mariòr'a	613	
Vasiliu Budescu: Regulus	73	
V. R. Buticescu: Copiliti'a	97	
„ Tilda	249	
„ Copilulu saracu	337	
„ Dòm'n'a Obreanu	394	
Catinca: Nu 'ntrebá!	540	
A. Donici: Gâscele	153	
Paulu Draga: N'am avutu	362	
Petru Dulfu: Amoru si patria	106	
„ De-atunci te iubescu!	181	
„ Filomel'a, ros'a si vioric'a	264	
„ Lacrimiórele	324	
„ Paserea captiva	444	
„ Locasiulu fericiirii	513	
Elena Const. Eleuteresci: La unu ghiocelu	204	
„ Serenada	313	
Ionu Encescu: La unuamicu	288	
I. C. Fundescu: Viziunea lui Baltazaru	49	
„ Dorini'a	239	
„ Mam' si fiulu	357	
N. Georgescu: Pelerinulu	38	
„ Vecir'a nòstra	382	
C. Golembiovski: La viòr'a mea	158	
Gr. H. Grandea: Asnelu	177	
„ Scepticismu	229	
„ La unu buchetu	335	
„ Saba	561	
Emilia Lungu: Unu singuru doru	144	
Alesandru A. Macdonschi: Fatalitatea	2	
„ Ce plangu	109	
„ Margareta	165	

	<i>Pagin'a.</i>
At. M. Marienescu: Solii daceni si Decebalu	418
" Pruncii taiati	437
D. Onciulu: De-asiu fi	492
T. V. Pacatianu: Te-am iubit	30
" Anim'a mea	503
D. Petrino Adio Bucovinei	576
Alesandru Petrinu: Florile, dupa Schiller	169
" De ce, dupa Heine	591
" Diu'ã Nascerii	603
A. Pituceanu: Prinsoñieriulu din seraiu	347
" Roman'i'a, tiér'a mea	406
" P'o colina	468
A. Radu: Florile mele, dupa Schiller	4
" Doi prinsoñieri, (din germana)	120
" Pe mormentulu (domnişioarei E. H.)	350
" Putere-ai tu sè seii, dupa Heine	387
" Ada-mi-o mai curendu!	482
Alesandru P. Romantianu: Cantece ostasiesci din 1848/9	339
G. Teutu: Caritatea	25
" Amin	60
" Aristocratulu	72
Ionu Tripa: De candu am remasu	43
" La ea	76
" La o blondina	297
Iosifu Vulcanu: Mórtea lui Ionu Buteanu	13
" Dupa bóla	216
" Caleulu	549
" Sarutãrile iubitei	588

V.

Novele, romanuri, piese teatrale, caletorii si
istorioare.

V. Alesandri: Jorgu de la Sadagura, comedia in trei acte	213
Andersen: Istori'a unei mame, fabula, trad. de La- zaru P. Petrinu	604
I. V. Barcianu: Dóne dile la sate, schitie de cale- toria	8
" Remasiaguri renumite	482
Ionu Becinèga: Diorile, datine populare	268
D. Bolintineanu: Man'a cocónei Elenca, frag- mentu	336
I. N. Bonilly: Millvoye sèu Amorul maternu, schitie biografice, trad. de Maria " Aurelia Gaetanu	531
V. R. Buticescu: Pentru o sarutare, novela ori- ginala	3
" Dumnedieu e dreptu, nov. or.	130
" Flori ofilite	600
I. T. Fane: Fantasia in visu, schitia	202
P. Juillerat: Balconulu duplu, novela, trad. de I. Vulcanu	423
Luisa Mühlbach: Adrienne, novela, trad. de S. Sincai	400
M.: Capel'a de la marea adriatica, nov., tradusa de Emilia Lungu	5
" Stabat mater dolorosa, nov. tradusa de Emilia Lungu	298
I. B. Muntelescu: Tierancele romane din serbato- rile mari, datine populare din Transilvania	63
A. I. Odobescu: Dómn'a Chiajna, nov. istorica	348

	<i>Pagin'a.</i>
Alesandru Onaciu: Cununa, novela din viéti'a po- porului	74
T. V. Pacatianu: Din'a isvorului, novela orig.	513
Lazaru P. Petrinu: Nedei'a din Oravitia, datina pop.	409
C. R. O gluma cu bunu resultatulu, noveleta	118
Teresia Ramlau: O anima, novela, trad. de Arseniu P. Bunea	205
Randolf: Unu tigru bengalicu, comedia in 1 act., tradusa de Lazaru P. Petrinu	153
G. Rudorf: O gluma si urmãrile ei, novela trad. de Iulia Moldovanu	555
S. Sincai: Pedro Penna, schitia din viéti'a impera- tului Maximilianu	124
Georgiu Traila: Mam'a si leulu, din limb'a ger- mana	386
E. M. Vacano: O istorióra sinistra din Hertiego- vina, trad. de T.	508
Iosifu Vulcanu: Ciobanulu din Ardealu, cantece- glumeti	309
" Renegatulu, cantece- glumeti satiricu	429
" Slavulu Amorului, romanu origi- nalu, s'a alaturatu in cole sepa- rate, in decãrsulu anului, intregulu tomu alu treile.	

VI.

Vietia sociala.

I. V. B.: Averi antice si moderne	580
V. C.: Limbagiulu eventualului	307
Marcu Emilianu: Femeiloru despre femei	172
" Perulu si barbã	544
" Proverbe turcesci	580
Figuro: Primulu balu de curte in Buda	11
" Cum se facu casatoriile	196
" Cum se 'nsóra englezulu	244
" Bolnavele sanetóse	256
" Cum se 'nsóra francesulu	282
" Din Franzensbad	365
" Romantica de baia din Nizza	413
" Flori de tómnã	437
" O fatala visita de condolintã	496
" Conversare cu cetitorii	558
" O casatoriã prin anunciu	594
I. C. Fundescu: Cea din urma nópte a anului vechiu	9
Legowé: Meritul femeiloru, tradusa de Gr. H. Grandeã	328
Alesandru Onaciu: Pascele	184
Traianu Popescu: Conversare cu cetitóriile	318
Iristianu Popescu: Balulu din Recitia	475
Iuliu Pederzani: Mam'a, trad. de Junius	330
Remus: Curieriulu Bucuresciloru	160
Georgiu Rozvanu: Fumatulu	388
Georgiu Traila: Resfatiãri femeiesci	417
" Cum se batjocurescu natiunile	484
" Cum traiesce imperatulu Fran- ciscu Iosifu	521
Iosifu Vulcanu: Dupa balu	80
" Néu'a de martisioru	90
" Despre femeile cochete, dupa Sa- cher Masoch	208
" E Romanu, si totusi	232
" Vigelia, rãtura de noru, grindina	294
" De la Sliaciu	341 364 376 390

	<i>Pagin'a.</i>
<i>Iosifu Vulcanu</i> : Unei parechi tinere	353
" Fotografii din galeri'a dietei	412
" Mai poftimu, domnule!	448
" Suveniri de la Resitia	473
" Revista diuaristica romana	520
" Meditatiuni de tòmna	532
" Mormintele Isabellei	545
" Epistol'a unui unguru	560
X. : Unu balu la Ploesci	148

VII.

Istoria, etnografia, mitologia.

<i>V. C.</i> : Femeile arabe si costumulu loru	159
" Brodari'a	195
<i>I. T. Fane</i> : Nunt'a la Romanii antichi	30
<i>Ionu Ghica</i> : Mavrogheni-Voda	37
<i>B. P. Hasdeu</i> : Modulul alegerii Domniloru la Romanii	573
<i>At. M. Marionescu</i> : Messia	169
" Maghii	436
<i>O.</i> : Zidulu celu mare din China	55
<i>I. Silviu Sclagianu</i> : Mongolo-tatarii	398
<i>Gr. G. Tocilescu</i> : Famili'a lui Mihaiu Vitezulu studiu criticu	120

VIII.

Istoria natarala, igiena, inventiuni.

<i>Ionu V. B.</i> : Scaldatulu si scaldele	278
" Tunelu sub mare	508
<i>V. C.</i> : Tesaurulu nebnileru	135
" Originea fabricarii sticlei	158
<i>A. L.</i> : Filoxera	315

	<i>Pagin'a.</i>
<i>B. S. Moga</i> : Despre misteriiile naturei	289
<i>I. O.</i> : Porumbeii caletori	79
<i>I. Pana</i> : Respiratiunea planteloru	66
<i>N. P.</i> : Podometrulu	109
<i>Dr. Dimitrescu Severanu</i> : Despre copii scrofulosi	532
<i>Gr. Stefanescu</i> : Condorulu	77
<i>Georgiu Traila</i> : Falsificarea bucateloru	6
" Aurulu	338
" Estetic'a prandiului	410
<i>T.</i> : Animele adorate	102
" O noua aplicatiune a telegrafiei	123
" Marea mórta	276
" Minele de diamantu in Africa	277
<i>Fara subsemnare</i> : Esentia de rose	110
" Noulu turnu Babelu	111
" Smochinulu	112

JX.

Societati de cultura.

1. Program a adunării din Recitia a societății pentru fondu de teatru romanu	393
2. Adunarea din Reginulu-Săsescu a Asociatiunii transilvane	401
3. Pregatiri pentru adunarea din Recitia a societății pentru fondu de teatru romanu	402
4. Adunarea generala a Asociatiunii transilvane	424
5. Adunarea de la Recitia a societății pentru fondu de teatru romanu	460
a) Raportulu comitetului	460
b) Raportulu cassariului	461
c) Comitivă la raportulu cassariului	462
d) Adausu la raportulu cassariului	464
6. Processele verbale ale adunării din Recitia	472

Afara de aceste, mai in tôte numerele: istoriøre scurte, aventuri petrecătoare, glume, bombone, impartesiri despre moda, si in fia-care numeru: noutăti din vieti'a sociala-artistica-literaria, din tierra si din strainetate, notitie de folosu felurite menuntiusiuri, ghiciture de totu felulu.

BUDA-PESTA

5 Jan. st. v.

17 Jan. st. n.

Va eși duminică.

Redact.: strad'a iernei nr. 1.

Nr. 1.

Anulu XI.

1875.

Pretulu pe unu anu 10 fl.

Pentru Romani a 2 galbeni.

Victoru Mihali.

Pucine parti ale romaniei sunt atât de interesante din punctu de vedere istoricu românesc, ca Maramuresiulu și partile lui de odinioară. De acolo a esitu Dragosiu cu ai sei, spre a fondă o țiera nouă, Moldova; acolo au remasu și se afla puaa adi o multime de familie vechi, a caroru stramosi au jucat unu rolu mare in decursulu secoliloru.

Si totu-si s'a serisu in-ca atât de pucinu relativu la istori'a, traditiunile și obiceiurile confratiloru nostri din acestu classicu cuibu românesc! Cei mai multi dintre noi nu le cunosc de felu, ér altii au numai o idea defectuosa despre ele.

Unu studiu a supra Romaniloru din Maramuresiu, ar fi o lucrare foarte pretioasa pentru literatur'a romana. Acest'a ar reversa lumina a supra unoru indo-ielu și intunecimi istorice, si ar aduce date noue pen-

Victoru Mihali.

tru clarificarea si stabilirea unoru episoade din istoriografi'a romana.

Cu câtu mai ponderosu ar fi inse acest'a, cu atâtu mai pucinu s'ar puté face intr'unu scurtu articolu de diuariu, si tocmai din incidentulu unei biografi, care ni chiama atentiu-ne in o parte speciala.

Ni rezervâmu dara pentru alta-data placut'a ocaziune d'a puté publicá in colónele foi nóstre unu asemene studiu, si cu acestu privilegiu vinimu sè presintâmu cetitoriloru nostri unu fiu alu Maramuresiului, chiamatu de Provedintia a-si parasí caminulu stramosiescu si a se asiediá in alta parte a romanimei, spre a ocupá aice o nalta demnitate bisericésca, si spre a contribuí astu-felu la conducerea favorabila a destinoloru Romaniloru din acele parti.

Dicemu alu Romaniloru, pentru cà, de si demnitatea, ce dinsulu va ocupá, este bisericésca, prin urmare apartine unei confessiuni, totu-si — fiindu cà biseric'a nóstra e nationala — activitatea sa are sè faca iniriure a supra toturoru Romaniloru.

In mijloculu confusiunii generale in care ne aflâmu noi Romanii acuma si in vârtegiulu disarmoniei nóstre politico-sociale, — o sanctósa politica bisericésca-nationala a archipastoriloru nostri ar fi mijloculu celu mai puternicu pentru salvarea generala. Éta ce le cere natiunca! Éta ce ceremu si noi de la noulu si tinerulu episcopu alu Lugosiului!

Simtiemintele sale nationale, moscenite de la bunii si illustri sei parinti, eruditiunea-i profunda si activitatea-i cunoscuta, ne indémna a crede, cà intielege vócea natiunii, — ér etatea-i tinera ne face a sperá, cà va avé si timpu de ajunsu, pentru a escutá pe deplinu sublim'a dorintia generala.

Salutandu-lu pe acestu terenu, facemu sè urmeze aice nesce schitie biografice.

Nou-numitul episcopu alu Lugosiului, Pr. SS. dr. Victoru Mihali de Apsia, despre care amu vorbitu pan'acuma, e descendintele unei stravechie si illustre familie din Maramuresiu, care a datu patriei si natiunii in sirululu secoliloru multi fii vrednici. Parintele seu, Gavrilu, jude la tribunalulu supremu din Pesta, ér mama-sa, Julia Manu de Siaieu, asemene din o vechia familia maramuresiana, traiescu si adi, si au astu-felu nalt'a si rar'a fericire de a vedé unu fiu alu loru innaltiatu la asiá frumósa missiune.

Tinerulu Victoru fu nascutu la 19 maiu 1841 in comun'a Jodu in Maramuresiu. Ince-

pendu a studiá, terminá cursulu gimnasialu inferioru in Sigetu la 1853, studiá clas'a a V-ea la Oradea-mare, a siesea in Ternavia si a sieptea si opt'a la Casiovi'a, unde facù esamenulu de maturitate la 1857.

In anulu viitoriu intrá in statulu preotiescu si fu primitu in colegiulu grecescu ponteficialu din Roma la S. Atanasiu, unde in doi ani terminá studiile filosofice, si in patru ani cele teologice, ér in 1863 obtienù laurea doctorala din teologia.

Rentorcându-se in patria, la 1864 fu numitu prefectu de studie in seminariulu teologicu din Gherla, de la 1865—69 totu odata si profesoru de istori'a si dreptulu bisericescu, apoi de la 1866 asesoriu consistorialu si notariu esactoralu in Gherla.

Esc. Sa metropolitulu Vancea, atunce episcopu la Gherla, fiindu alesu metropolitu, si tinerulu preotu trecù la Blasiu, unde de la 1869 pana la 1874 functioná ca secretariu metropolitanu, asesoru consistorialu si notariu esactoralu.

In tómn'a anului trecutú scaunulu episcopescu de Lugosiu devenindu vacantu, la 25 nov. monarculu lu-numì episcopu in acca diccesa si la 21 dec. fu preconisatu. Consecrarea se va tiené in lun'a acést'a la Blasiu, dupa care va urmá instalarea in loculu resiedintiei sale, candu apoi se va deschide unu cercu mai mare pentru activitatea sa bisericésca si nationala, la care i dorimu succesu!

Fatalitatea.

— Balada. —

I.

Copila si unu june
Printre iérba, printre flori,
Impleteau mereu cunune
De brendusi si de viori!

„Mane-i diu'a maicei mele, —
Copiliti'a murmurá, —
Si voiu multe floricele
Diminéti'a s'am a-i da!

Mane-i di de serbatóre,
Mai culege inca flori,
Mai culege fratióre
La brendusi si la viori!

Mai culege inca draga!
Catra june ea dicea,

Si pe locu sè mai culéga
Fratioru-i se ducea!

Se ducea
Peste valcea,
Si cu flori se intorcea!

II.

Susu pe ceriuri blond'a luna
Printre stele-a 'naintatu:
Fét'a florile-si aduna
Si spre casa a plecatu.

Fratioru-i o urméza:
Amendoi sunt dîmbitori:
Nici unu doru nu intristéza
Ai loru tineri ani de flori!

Ei mergeau... inse de-odata
S'audi o cucuvea!
Copiliti'a spaimantata
Man'a frate-seu stringea!

„Fratióre! Fratióre!
I-audi coboa pe valcea!
Pentru cine canta óre
Glasulu tristu de cucuvea!?”

— „Surióra! N'avé téma“,
Fratioru-i respundea:
„Buh'a 'n nópte ca sè géma
Astu-felu e ursita ea!“

Si mergeau.
Nu se opriau,
De casa s'apropiau!

III.

Éca-i cà sosesece 'n fine...
Langa usia au ajunsu:
Batu... dar nimenea nu vine
Sè le dea nici unu respunsu!

Ei se turburu, plangu, si 'ndata
Chiamu vecinii 'n ajutoru...
Usi'a josu fu deremata...
Zacea mórtá mam'a loru!

Florile mirositóre
Strinse 'ntr'unu fiescu aventu
Pentru-a mamei serbatóre...
Coronara unu mormentu!

Alesandru A. Macedonschi.

Pentru o sarutare.

— Noveleta. —

Revolutiunea din 1848 a lasatu multe urme dureróse in tíera, dar a lasatu si urme de vitegii.

A vediutu lumea ce seie, ce face Romanulu pentru drepturile lui stramosiesei.

Cátu au fostu muntii pana la Abrudu, la Rosia, la Campeni, pana la Vulcanu si mai departe peste Zarandu, tóta gl'a e stropita cu sange. Acestea locuri devenise mai in mare mesura ari'a bataliei, altariulu sangelui.

Multu si-au batutu capulu ungurii, sè cuprinda muntii si sè franga arma in man'a Romanului, dar amirosiá a mórté muntii pe acele timpuri. Pe urma inse au facutu incercári de norocu, dar cei ce au cutediatu, — au muritu toti.

Pe acesti munti tóta dalm'a e unu mormentu.

Cine a amblatu pe la Presaca, a vediutu o dalma mare si intinsa de a lungulu drumului: acest'a e mormentu, mormentulu unguriloru.

Hei multe mfi de ómeni-su ingropati acolo! — — —

Romanele cele de munte atrasese privirile domnisoriloru ungarasi, si in óstea ungrésca se spuneau povesti despre Buciumanele cele frumóse ca despre dñc.

Nu me miru; Buciumanele-su pén'a muntiloru.

*

De la Abrudu la o jumetate de óra. sub pólele unei dumbrave, erá o casulía mica. Erá vestita, cà-ci aici siedeá cea mai frumósa nevésá din pregiuru. I dñceean Gafitia.

Pe vremea aceea, pana nu perise armadi'a lui Hatvani, erá in óstea lui unu capitanu tineru secuui. Erá frumosu ca unu peunu, si avea nesce ochi negri si mari, nesce sprincene negre si trase, ca unu Romanu.

Capitanulu si-pusese ochii pe Gafitia, dar nu se putea apropiá de ea in veci. Pe acele timpuri erau muntii unu potopu, tóta tuf'a ascundeá o mórté, totu musmóiuulu dadea focu.

Apoi Tóderica, barbatulu Gafitiei, erá in armatu din capu pana in picioóre, si-i erá draga nevés'ta ca sufletulu, si o grigiá ca lumina ochiloru...

*

Erá nópte. Cериulu erá rosiu de focurile aprise pe la corturi, muntii viau de hori, de fluere; de cimpoi, de tulnice.

Gafitia erá singura in casa, barbatulu erá

dusu la óste, la bataia, cine scie unde pe cei munti.

Gaftitia siedea pe vétra si scarmená lana.

Odata inse éta, se deschide usi'a incetu.

— Cine-e? — strigà Gaftitia atítiandu tatiunii pe focu.

— Io-su, Gaftitia draga, buna sér'a gurisóra, se audí unu glasu de barbatu, si intrà unu capitanu cu pinteni, tineru, frumosu si sulegetu ca unu stégu.

— Sanetate buna, dragutiulu meu, én siedi, domnisoru, siedi la noi, guritia, — se inbuniá si se intariá in fire Gaftitia, dar tóta tremurá.

Capitanasiulu batù in pinteni falosu, si se apropià de ea.

— Siedi, domnisoru, placa-ti siedi la noi!

Capitanulu hielénu o piscà de obradiu. Gaftitia tóta rosí.

— Gaftitia, — dîse elu, — barbatulu teu e prinsu la noi, mane lu-ducemu la Slatna, poimane te poti maritá, — nu ti-ar placé dómna, Gaftitia?

Nevést'a ingalbinè ca cér'a, si cadiù pe vétra ca amcîta.

— Nu te superá Gaftitia, vin' cu mine in tiér'a mea, vin' cu mine puiculitia, fii dómna; ti-oiu cumperá salbe cu taleri, rochi de metasa, brêu de margaritare!

— Oh unde e Tóderica, domnisoru? Spune-mi, sè mergu sè moriu cu elu!

— Vei siedé in paluta nalta, Gaftitia, cu paretii de oglindi, pe scaune de metasa.

— Oh, domnisoru, de aibi sufletu, de ti-a fostu draga o domnisóra frumósá candva, sum tinera, lu-iubescu ca sufletulu, scapa-lu, scapami barbatulu. Dta esti capitanu, dta poti, scapá pe Tóderica meu! Se vaierá Gaftitia in genunchi la piciórele capitanului.

— No, o sarutare Gaftitia, apoi facemu isprava, — dîse capitanulu redicandu nevést'a in bratie.

— Scapa-mi barbatulu, domnisoru!

— Dà-mi o guritia dara!

— Tóta viéti'a, sufletulu din mine, numai mi-scapa barbatulu!

Capitanulu o strinse la peptu ca pe o puspia si o sarutà, o sarutare lunga, dulce, ferbinte.

In acelu minutu resunà o puscatura, si ochii unci feresti cadiura josu tînganindu.

Capitanulu se repedí iute catra alta ferésta si sarí afara, ér in acelu minutu intrà pe usia repede ca unu vulturu — Tóderica.

— Cine a fostu aici, Gaftitia? — intrebrà elu mohoritu.

— Unu capitanu ungurescu, Tóderica draga. Mi-a spusu, cà tu esti prinsu la unguni; o! câtu mi-a facutu lumea de négra, dar te-a scapatu Ddieu, erám nebuna de durere...

— Am vediutu, — respunse barbatulu tristu, punendu-si armele pe mésa.

*

(Finea va urmá.)

V. R. Buticescu.

Florile mele.

— Dupa Schiller. —

ioarele de campía,

Rideti si ve veseliti :

Róu'a dulce ve adía,

Róu'a ce din ceriu primiti.

O'unu costumu frumosu, stelatu,

Flor'a mandru v'a ornatu,

Si 'n alu vostru gingasiu sinu

A seditu nectaru divinu ...

Dragi copii ai primaverii,

Ah, dar plangeti, ve jeliti ;

Cà-ci voi farmeculu placerii

Nu-lu cunósceti, nu-lu simtiti! ...

Paserelele duióse

Salta peste voi cantandu,

Mii insecte amoróse

Se saruta palpitandu,

In patululu balsamitu,

La alu vostru sinu iubitu —

Sinu, locasiulu de amoru,

Ce unesce doru cu doru.

Dragi copii ai primaverii,

Ah, dar plangeti, ve jeliti ;

Cà-ci voi farmeculu placerii

Nu-lu cunósceti, nu-lu simtiti! ...

Dar candu Laura-mi v'aduna

Si sioptindu-ve incetu,

Ve 'mpletesce 'ntr'o cununa

Pentru dragulu ei poetu :

Sufletu, viéti'a si cuvinte,

Inima si simtieminte ...

Totulu ea v'a 'mprumutatu,

Candu in mana v'a luat.

Dragi copii ai primaverii,

Rideti si ve veseliti ;

Cà-ci voi farmeculu placerii

I-lu cunósceti, si-lu simtiti! ...

A. Radu.

Capel'a de la marea adriatica.

— Novela, dupa M. —

Candu navigatoriulu marei adriatice carmuesce de la mic'a insula Milete de dincolo la Ragusa, observa de a drépt'a tiermului o capela cu pareti negriti de ploii si tempeste, cu unu singuru ornamentu neatinsu de dintele timpului — cu o cruciulitia ce stá drépta ca unu degetu, aretandu bolt'a ceriului, din care se stracora ultimele raze de sóre, incungiurandu-o cu gloria sclicpic'ósa, si ce-va mai departe situatu pe vârfulu unui munte de stanci, unu castelu mai multu decâtu diumetate ruinatu.

Infrumsetiatu de o lature cu dóue aredicaturi de granitu, cari odata fiindu impreunate au formatu unu colosu imposantu, inse condamnatu prin o revolutiune a naturei, prin fulgere si orcane, a caroru puteri gravara cavitàti mari, cretie afunde, fure despartite pentru totu-de-una, si asiá represintau figuri pucinu mai insemnate de câtu sombr'a vegetatiune a unoru cedri seculari cu crengi plesiuge frante, si-a unoru ierburi si éderi ce atêrnau asemenea ca nisee funii fluturande de ventrele unei luntrie, éra din partea opusa sariá veselu sburdatu unu riuletiu selbaticu, ce trecea peste tóte obstaculele cu murmuru viu esaltatu, facandu-si patu liberu pana departe intr'o vale, ce marginita pe la spate cu masse de pétra — se finiá intr'o adancime, intr'unu abisu infioratoriu, in care nu-a privitu inca amicabilele raze de sóre, nici doiós'a lucire a lunei, ci numai viscóle, crivetrie mugitóre si-crucisiau suffàrile capricióse de-a supra prepastiei; unde nu s'a coboritu piciorulu curiosulu caletoriu, fara a simti o emotiune terorisata prin schimbatiósulu terrenu, ce se derapená ducandu cu sine radechini gigante, ce erau presarate ca óse de animalé ante-deluviante, cultiuri de materii varóse si altele ce puteau serví de asiedimentu, de-si nu lungu si siguru, totu-si destulu pentru a resuffá si a-si aduná puteri nóue.

Ajungêndu in apropiareá acéstui locu, fiacare matrozu lasa lucrulu si tinendu palari'a cu prime fluturande in mani, sioptesce o rugatiune pia, impletindu in ea fericirea caletoriei si numele persóneloru din departare, ce póte inca cu acea fervóre rogá pentru ei.

Nainte de vre-o câti-va ani se aflau pe cooperisiulu unei sprintene luntrie de vaporu, mai multe grupe de barbati si femei, ce prin diferinti'a de confesii si natiuni puteau compune o mica espusetiune — internationala. Aice siede a lene séu a fantasía orientala o turca inves-

cuta in pictoresculu ei costumu, tinendu in mana cu cochetariá straina, o manila; colo o spanióla svelta, cu ochi negri schinteitori de impacientia, asceptá venirea unei palide copile a nordului, ce erá credintiata guvernàrii sale, si éra mai in colo bratiu de bratiu conversá cu vialitatea inascuta, o francesa si-o italiana, caroru „Monsieur le comte“ se si nisuiá a respunde cu deplina complestantia a cavalerului, cà-ci una — vesel'a „Madame la marquise“, erá — veduva.

Mai erau si alte grupe de barbati, ce conversau cu flegma despre comerciu, industria, lasandu sè se radice din venetulu fumu alu tigarreteloru aprinse, nisce epirale lungi capritióse si póte sburau cu ele cugete si sperantie, cà-ci adese intrá in vorbire câte unu silentiu in care se audiá numai miscarea róteloru de la vaporu, ce taiau cu grabire sgomotósa undele cretie ale apei spumóse.

Se aflá intre acestia si unu cercu mai veselu, din a carui centru esira vre-o câte-va citatiuni poetice, cari pré nimerite aflara resunetu, si in scurtu unu cantecelu de mare, pianu si melancolicu, desceptase cea mai profunda atentiune intre ceialalti caletori.

Erau cantaretii nisee juni ce-si parasira scump'a patria, doiós'a Romania, pentru a se adapá departe cu sciintiele natiuniloru ce se bucurau de libertate, independintia; unde nu erau rusii si hamesitii ffi ai fanarului, ce cu trasure lungi taraitóre, cu papuci de nimeritu — cu mani la spate demandau Romanului, dispunendu de elu ca de animale, batjocorindu-lu facendu din elu órba unélta a pasiuniloru dejositóre, corumpendu si depravandu acelu simtiu de onóre, moralu si noblétia ce este propriu sufletulu romanu.

O! este una dintre cele mai negre pagini a istoriei nóstre unde se numera faptele acestei secte de ómeni cu capete plecate, cu nasuri de paseri rapitóre, cu zimbetulu marsiavu plinu de astutia si perfidia, ce — cine scie pentru ce pecate comise de strabunii strabuniloru nostri i trimise Ddieu, ca pe o planta a intrigei, ce crescuta si udata de undele Bosforului, avea sè paraliseze energ'ia acéstui poporu loialu, care de sute de ani a statu ca stanc'a in valurile marei ne repasîndu de la moravurile si datinele sale.

Dar norocire pentru tine, draga Romania, aceste pagini pline de pecate incepu a se sterge, a disparé, cà-ci spirite noi, cari s'au desvoltatu sub altu ceriu, pe alte plaiuri, au pregatitu generatiunii actuale o cale, unu drumu netedu.

pe care pasindu cu zelu si devotamentu voru conduce tíer'a, natiunea la — fericire.

De astu-felu de impulse palpitau si animale juniloru nostri, a-se umplé de lumina — cum dicea Cichindealu, de lumin'a sciintiei si-a libertátii, asta le erá dorinti'a, si-atunci a se ren-tórce, a sacrá fructulu timpului de scrutári si sacrificie aste-i tieri cu suveniru maretie, astu-i poporu ce-a domnitu lumea, a carui putere erá nemarginita ca eternitatea ... ca puterea dieu-lui ce adóra.

Oh! Romania... Romania!...

(Va urmá.)

Emilia Lungu.

Falsificarea bucateloru.

Civilisatiunea moderna se pare a nu propasi spre indreptarea, ci spre stricarea lucrurilor. E necredibilu cum se falsifica bucatele cele mai necesarie in seclulu lumineloru! Poft'a nespusa de inavutire sacrifica sanetatea si chiar viéti'a ómeniloru. Capitalulu se pare a fi luat in arenda uciderea omenimeii, ca sè se marésca din medu'a ei. Consciinti'a e inlocuita prin siarlataneria!

Cea mai necesaria bucata pentru omu este „panea.“ Si in ce modu impertinentu se falsifica acést'a! Lasandu la o parte taritiile, se-car'a, cucurudiulu, orzulu, cari se adauga farinei de grâu; dar se mai falsifica, cu intarele de cartofi, farina de inu, farina de óse, varu, creta, cerusa alba, nasipu, cenusia, gipsu. In Belgia esistu dóue mori, cari macina farina de nasipu asiá de fina, ca farin'a curata de grâu nr. 0. S'a constatat, cà farin'a curata are o mare portiune de nasipu, ce face aluatulu greu si rece, nu cresce, si panea e stricatória san-gtátii. In Oberhausen s'a confiscatu mai multi saci cu farina mestecata cu creta. In presinte s'a adusu in negutiatoria anilinu, mineralu mai usioru decâtu spatulu greu, si albu ca farin'a. Acest'a inca servesce spre falsificare.

Chemiculu A. Chevallier aréta intr'o brosiura intitulata: „Die Fälschung der Nahrungsmittel und Getränke“ (Leipzig); cumca celu mai mare abusu se face la frementarea panii cu pétr'a acra, a careia operatiune inadusitória, ca sè se paralizeze, se adauga de cocatori radecine de jalapa, ba si vitriolu de arama séu de cinu. Astu-felu de pane e veninu ascunsu, dar siguru pentru consumentu.

Cui nu-i place panea unsa cu untu? apoi si „untulu“ se falsifica. Asiá dara pane falsa,

untu falsu. Cartofi zdrobiti, farina, creta, gipsu, spatu greu, branza, pétra acra, berace, sunt de cele mai multe ori ingredientiele untului. Farin'a de beutie — petricele — se stramuta cu ajutorulu chemiei in silicatu, care topitu in apa se mesteca cu untu. In Londra pregatescu untu din molu din Temsa. O firma din Hamburg speculéza cu unu feliu de untu, carele dupa o analiza facuta in Colonia, nu e din alta substantia decâtu din unsóre de calu. In New-Yorcu se fabrica untu artificiosu asiá: Sèu de vite cornute se pune cu apa in caldare, care topindu-se, partile unsuróse se redica pe surfaci'a apei, éra substantiele membrare remanu pe fundu; partea unsurósa contine untu si stearinu, carele la o temperatura de 80° se dissolve si cade pe fundu, remanendu numai untulu notandu, carele culegandu-se si adaugandu-se cu 13% lapte si sare receruta, se bate formaliter de untu. Societatea de actie s'a fundatu cu capitalu de jumetate milionu dolari, si se bucura de 100% castigu dupa acestu untu falsificatu. In Filadelfia s'a fundatu alta societate de actie, cu unu capitalu de 500,000 dolari, sub titlu'a: „Oleomargarine Manufacturing Comp.“ Acést'a fabrica untu din sèu de rerunchi. Asemenea si in San-Francisco. Masinele lor ar produce pe di 1000 \$ untu.

Dar falsificatiunea se duce si mai departe, in cetátile cele mari nici chiar „lapte“ curatu nu se mai capeta. Lasandu afara ap'a, care se pune in lapte, se mai falsifica cu morcovi si zacheru pregitu, cu farina, gummi arabicum, intarele si creeri zdrobiti. In Paris multu timpu s'a vendutu o fluiditate preparata din creeri de berbeci, in locu de lapte.

A bé „cafa“ curata, va fi acusi o ilusiune. In Americ'a s'a creatu unu institutu pentru fabricatiunea bombeloru de cafea. Fói'a „Scientific Anzeiger“ scríe, cà fabric'a a reusitu a imitá asiá de nimeritu bómbele de cafea, câtu abia unu ochiu fórte practicu le póte distinge de cele adeverate. Si acea cafea falsa nu o facu din alta ce, decâtu din lutu. Cari pregindu-se putinelu, ca sè capete tari'a si colórea cafeii, se mesteca intre cafea adeverata.

Chemiculu Chevallier scríe, cumca se fabrica cafea si din mazere, secara, ghinda, cichoria, cucurudiu s. a. In cafea macinata, dupa Ponnilleau se afla grafitu si talcu, dupa Schütze, se afla sfarmature de pane si radecine de cichorie pragite. Colórea cea verdia a cafeii ádesea provine de la cocléna — rugina verde de pe arama séu indigo topitu in acidu sulfuricu in legatura cu vitriolu de feru, carbune si amoniacu.

„Cichoria“ se falsifica prin farina de tegule arse, oera, totu-feliulu de lutu si radecine, drojdie de cafea, sementie postaicóse pragite, si de multe ori ficatu de calu uscatu si pulverisatu. In Brügge (Bavaria) s'a opritu dóue mori de cichoria pentru falsificarea cichoriei cu prundu de torfa.

In Berlin s'a descoperitu, cà materialistii vindu „piperiulu“ zdrobitu, mestecatu cu ghinda macinata. In locu de „cimetu“ scórtia de mahagoni, preparatu cu oleiu de cimetu.

Asiá abusu se face si cu „the'a.“ The'a se coloréza atátu in Chin'a, câtu si in Europa si America. Spre acést'a se folosese oxydulu de plumbu, arama, indigo, gipsu s. a. The'a artificiósá o facu din pulbere de thea, nasipu, gipsu, farina de orezu, gummi, in proportiune mestecata. Frundiele de thea folosite deja, se culegu, se mesteca cu gummi, se usca si uda cu catechu, apoi ca falsificatiunea sè nu iésa pré négra, se coloréza cu grapeitu.

De altmintrelea falsificarea cafei si a theei, e nimica pe langa ceea a „ciocoladei.“ Din bombele de cacao, din cari se preparéza ciocolad'a, storcu mai antáu untu, in loculu caruia se repune sèu de óia, pulvere de gaóce de mandula, si din gaocca cacao, de bobu, maserc. de tegule arse, farina de gráu, linte, mazere, orezu, cucurudiu, intarele mandule pregite si tragantu, gummi arabicu, taritia de lemnu, cinoberu, oera, crete, miniu etc. Asiá recunoscu chemicii Klenke si Chevallier.

Unu parisianu a cerutu de la guvernul patenta pentru „Ostrige“ imitate. O compositiune din unu soiu de gelée, lipitu de gaócea scoicii si tornata cu apa sarata, poftimu in locu de ostriga adeverata.

Polic'á din Gladbach a confiscatu nu de multu intr'o spiceria „pastile de vermi.“ Aceste erau o místura cu santoninu, unu veninu care dupa consumare causá amortiela, ba si móрте.

De minune se latiesce si maestri'a de a fabricá „vinu“ din apa. Unulu face din 4 cupe de vinu 40—50 cupe. Altulu n'are trebuintia de vinu naturalu, ca sè produca vinu, si totu-si dupa recepte probate produce vinu de 60%. Jumentatea vinului de comereciu se póte dice falsu. Se fabrica din prune, smeura, cartofi; vinu de Madeira din rosine si apa de plóia; Champania din varu, miere, ba inca si gunoiu de porumbi.

Dupa chemistulu Chevallier s'a vendutu in Paris o fluiditate in locu de vinu, carele numai $\frac{1}{10}$ avea vinu curatu, éra $\frac{9}{10}$ apa, otietu de vinu, si sucu fertu de lemnu de campesie. Dupa

aratarea protocóloru de la oficiolatele vamali din Tirolu, se inportéza o mare cantitate de zacharu de struguri, flóre de vinu, si materii coloritórie, in Tirolu de sudu, cu cari se fabrica vinulu de Tirolu. Colórea vinului rosiiu mai alesu, e falsa, e data din suculu bombeloru de bozu, de afine séu mure de campu.

Apoi „berca“, cea atátu cercata in timpulu de facia, mai presusu de câtu ap'a, din partea consumentiloru, câtu de falsificata mai este! Chemiculu Zimeck analisandu berea, a aflatu ingredientii de colochinte, pelinu, surceli de bradu, extractu din caciulie de macu, aloe, radecina de gentiana si inca si strychnin. Catarulu de stomachu si raculu sunt urmárele beuturii berei falsificate.

S'a constatat si aceea: cumca suculu de smeura, ce se vinde ca medicina cu sod'a, contine arsenicu, fiindu coloratu cu anilinu ce contine veninu. Adesea nici nu e scosu din smeura, ci e pregatitu artificiosu din zacharu de struguri, pacura si anilinu de arsenicu.

In fine nu potu a nu citá unu avisu alu foiloru vieneze, unde se dice: „Spiritulu celu neobositu alu speculatiunii a produsu si in anulu trecut o multime de albele si rumenele, cari au fostu supuse examinárii tiscului cetátii. In siese-spre-diece casuri s'a confiscatu vestiminte de la negociatari, pentru cà erau colorate cu verdétia de Schweinfurt — contienatória de arsenicu. Unu medicu de dinti a pregatitu o tinctura din salmiacu si glycerinu, care fiindu cà vatemá zamaltulu dintiloru, s'a opritu. Contra producatoriloru unsoiloru de peru: „colorigène“, „chapille“, „hair dye“, si a albeleuru: „Véloutine“, „poudre de riz“, „préparé au Bismouth“ a intentatu procesu criminalu fisiculu cetatienescu, aflandu-le stricatióse sanetátii. S'a aflatu la negociatori balsamu de Jerusalem, Elixiru de viétia, pilule de Redlinger, sirupu Pagliano, pilule de Morison, picuri de Praga, esentia vitala de Hufeland, liqueur de Neustadt, cari tóte s'a confiscatu, intentandu-se procesu criminalu“ etc.

Am aflatu folositória descrierea acestoru falsificatiuni de obiectele cele mai nedispensabile la sustienerea nóstra, ca sè védia stimatela cetitórie, cum se jóca mintea speculativa, dar fara consciintia, cu sanetatea si cu viéti'a omenimei, si cum nu e omulu destulu de cu minte, ca sè se scia aperá contra unoru atacuri vulpene de soiulu acest'a.

Georgiu Traila.

Dóue díle la sate.

Unu momentu petrecutu dupa dorinti'a animei este mai pretiosu, mai sublimu de câtu o intréga viétiá tiranisata prin prescriesele si regulamentele faciarnicieí.

Unu momentu, in care se intalnescu anime pe-trunse de reciproca sinceritate si simpathía, remane in veci neuitatu si sedesce suveniru, cari si la adance be-tranetie ti-incaldieseu anim'a, si ti-indulcescu dílele ultimei sperantie.

Astu-felu de momente datatorie de viétiá insedar vomu cautá in orasie.

La sate numai este adevérata fericire, orasiene! acolo te du se traiesci si — se nu mai mori!

Astu-felu de simtieminte nespusu indulcítorie au implutu anim'a mea, reintorcédu-me la Clusiu, dupa dóue díle petrecute in invecinatele sate romane Apahida si Ineu. Aceste dóue díle, petrecute in mijloculu unui poporu iubitu, scumpu, sunt cu multu mai avute de momente inaltiatórie si incantatórie, decátu se nu li se reserve amintirea cuvenita.

Cu bucuria acceptai invitatiunea d'a asiste la cununí'a si ospetiulu, ce fic'a celui mai avutu economu din Apahida, cu fiulu celui mai avutu economu din Ineu va serbá in 8 si 9 nov.

La 1 óra nóptaa ne-amu intalnitú la gar'a calei ferate, de unde apoi in 25 minute amu terminatu cale-torí'a vaporata si amu ténutu calea apostoliloru pana in satu, in care numai prin productiunea unui improvisatu focu arteficiosu de aprindióre (lemnusie, lumine, chibri-turi, fulminante. scaparusie séu cum le mai díce*) si schintei din tigare, datu in onórea puterniciloru urlatori de nópte ai satului, am pututu pasu de pasu strabate pana la locuinti'a amicului, unde c'o nespusa resignatiune ne-amu aruncatu in bratielule lui Morfeu, care raru mi-a fostu amicu ca in asta-séra, plina de caletorie si lupte aventuróse.

Desu de deminétia campanele ne invitau la bise-rica, se facemu rugatiunile de dumineca.

Biseric'a, asemenea una dintre vechiele monumente ale timpuriloru de trista memoria, erá mica, zidita din lemnu si cu unu turnisoru, ce d'abié cuprindea cele trei clopotiele.

Biseric'a erá mica, inse cu atátu mai mare erá nu-merulu Romaniloru credinciosi.

Acésta biserică inse este totu odata si unulu din-tre rarele musee, in cari pré reumit'a pictura din Ni-cula este representata in tóta bogati'a ei, de josu pana in susu, in tóte partile, intréga santa scriptura, istori'a bisericeasca, ceriulu si pamentulu, raiulu si iadulu, tóte espresse prin tablouri, cari de cari mai rapitórie, mai farmecatórie.

D'abié trecui prin iadu si incepui a admirá pórt'a s. Petru, miss'a (liturgi'a) se fini.

Imbucuratóri'a stare a poporului din acést'a comu-nitate curatu romana ne indreptatiesce a sperá, cà in scurtu timpu scól'a si biseric'a va ajunge a fi nu numai spre mandri'a Apahideniloru, ci si de esemple demne d'a fi imitate de celelalte comunitáti romane. Si sum convinsu, cà cu inaltiarea cuvenita a scólei si a bise-riciei in locuitori inca se va tredi indemnulu d'a locui in case corespundietórie si demne. Trebuie strivite si cele din urma remasitie ale sclaviei; e d'ajunsu déca le pas-tréza istori'a.

Apahida zace in frumós'a vale a Somesiului-mare, are unu hotaru estinsu si manosu, directiune postala si resiedinti'a protopopului Secului. Ap'a Somesiului este escelenta. Prin mijloculu satului trece drumulu de tíera elusianu, pe a carui ambe margini se inaltia pistritia-tele bordee ale tiganiloru si jidoviloru, indispensabile lipitórie ale sateloru romane si unguresci.

Romanii s'au ténutu departe de drumulu tieriei, preferindu viéti'a liuiseita.

Apahidenii, toti zelosi romani si d'o credintia, nu-mera mai multe sute de capete; sunt ómeni sanetosi si vértosi, esteriorulu loru e placutu si sunt fórté lucratori, nisuitori si crutiatori, de unde si este d'a se esplicá bunastarea loru materiala.

Intre barbati am vedíutu tipuri fórté inteligente. Femei si fete frumóse in Apahida nu sunt rare. Manie-rele si purtarea tuturora imple pe fia cine cu uimire.

Stim'a, increderea si iubirea nespusa, cu cari cu totii se alipescu de domnií loru, precum dícu ei, adeca de Romanii inteligenti, nu se póte pretiui. ceea ce, intre alté multe, se esplicá si din adevératu fratiése'a viétiá ce inteligentii de pe aici pórtá cu fratii loru tierani.

Importanti'a acestei armonice convietuiri d'abié se póte pretiui; de la acést'a depinde fericirea si inain-tarea poporului romanu.

Locuitorii se ocupa mai cu séma de economi'a campului si prasirea vitelor. Grane, fenu, vite cornute, oi, galitie sunt artielii cu cari stau in comerciu víu cu piati'a Clusiiului. Ocupatiunea femeiloru este cea co-muna toturorú femeiloru romane; económe bune, cura-tiele si sirguintióse.

Baieti apahidani nu sunt pucini la scólele din Clusiu.

Datinele cunoscute nu se deosebescu in nimicu de cele comune poporului nostru; inse cu atátu mai mare diferintia vomu afiá la imbracamintea séu portulu apa-hideniloru.

Premitu, cà numai apahidanii, ineuanii si inca lo-cuitorii unoru sate, ce zacu in imediata apropiare Clu-siului, stau singuri izolati in tréb'a portului dintre mul-timea Romaniloru din aceste parti romantice.

In Apahida barbati pórtá palarie d'ale ungureni-loru, rotunde, voluminóse si cu marginile date la dealu. In giganteculu comitatu alu Bihorului am vedíutu tie-ranii incarcandu in acestu rotundu canalu alu palariei tóte meruntiusiurile (pipa, lumina, sare, sapunu, póme, inea si carne) ce le cumperau la tégulu de sèptemana. Acolo tóte steteau asiediate ca intr'o lavitia.

Camasi'a e tare scurta, cu manee infrumsetiate si decorate cu deosebite cusuturi colorite; camasi'a se pare a fi concrecuta cu sierpariulu largu si tiepanu, acést'a cu ciórecii, cari apoi se perdu in lungulu tureacu alu ciobotelorú (caltiuiloru).

Aici trebuie se insemnu, cà in cele mai multe párti ale comitatelorú transilvane tierenii nostri pórtá séu ca-masia scurta, séu o ascundu dupa sierpariu séu in ció-recii, pe candu ceialalti tierani romani pórtá cunoscut'a camasia romana lunga, ce ésa de sub sierpariu si aco-pere partea de susu a cióreciloru.

Tiundrele (sumanele, saricele, manecariele) surie, albe, cafenie sunt frumóse croite si infrumsetiate. Ase-mene pré placute ochiului sunt cogiócele si cogiócelale la barbati si la femei.

Portulu femeiloru este placutu. Cele avute inse, voindu a aretá puterea lorú la serbatori si festivitatí, se imbraca in câte tóte rochie si cárpe, ceea ce gustului

*) Dlu Gl. le mai numesce: „De-parete-frecatórie.” Red.

men nu convine, este imitatiunea jupaneseloru de la orasiu, este coruptiunea portului nationalu, — este strainu.

Observu inca, cà tierancele de pe aici, fara diferintia, au datin'a a purtà caltiuni rosii; cei negri sunt rari. Apoi aici nici luculu nu este asiè radecinat ca d. e. la margineni nostri, cari toti pòrta camasie de inu sèu alte panze fine, subtiri, si decorate cu cele mai frumóse si pretiòse cusuturi si flori de metasa galbena, se pricepe, tóte lucrate de manile femeiloru loru.

Opinc'a si curelele nu lipsescu nicairi.

Multe, fórtè multe aru fi inca de scrisu a supra vietii poporului nostru de la sate, inse despre aceste multe alta-data.

Acuma sè ne oprimu, sè vedemu cum si-pretrecu ómenii de pe aici la ospetiele loru.

Dupa cunun'a intemplantu, la care óspetii s'au prezentatu in vestiminte serbatoresci, conductulu purcese spre locuinti'a miresei. Inainte mergeau saltandu feciorii, chiindu si impuscandu, urmati de patru virtuosii ceterasi bruneti ca carbunele.

Joculu poporalu, in cas'a miresei, la care chiar si ómeni carunti luara parte, tienù pana tardiu nóptea. Asta-data éra avui ocaziune a me acusa de neglegerea studiului stenografiei. Câte descantece si chiuiture, cari de cari mai originale, mai picante, unele vechie, altele numai atunci improvisate de geniulu si sangele inascutu romanului, au trecut pe langa urechi'a mea, fara a putè prinde una macaru.

Mirés'a, un'a dintre frumósele si sanetósele tierance romane, de vre-o 18 ani, se despartì de la noi in socindu pe fericitul barbatu la Ineu, loculu lui natalu.

Se intielege, cà invitatiunea d'a continuá la Ineu in onórea barbatului, n'a lipsitu. Invoirea cu atátu mai putinu putea lipsi.

Astu-felu cealalta di vre-o câte-va cara cu ciórecari si pantalonari pornira la drumu catra Ineu, 3 óre departe de la Apahida. Timpulu éra celu mai minunatu de tótna. Cantările si chiuiturele, veseli'a si pe drumu éra sè nu dèe de capetu. Ploscele, inchinările, glumele ne facura sè uitàmù cà suntemu pe drumu, si cà drumulu e lungu.

O càrnitura in stang'a, peste unu podisioru si amu calcatu pe pamentulu cottului Dobic'a, amu trecut in hotarulu comunei Ineu, unde ne intempinara cu salutări, cu ceterasi, cu flamure pistritate, cu puscature, cu plosce onorifice, cu — bucuria.

Dupa indatinatele ceremonie facute la mès'a soarelui mare, dupa deslegarea mesei si binecuventarea pomului de mern, incarcatu si cu dulcetiuri, se incepù joculu miresei. In scurtu timpu blidulu se implù cu taleri de bancute.

Dupa prandiulu finitu, cas'a se implù. Éra jocu si veselìa nespusa, pana candu nu sciù, cà-ci candu sórele se apropià de culeusiu, noi trebuira, de si cu anima cernita, sè ne reintórcemu. Reintórcerea nóptea a fostu multu mai originala, mai neuitata. Statiunile ni se sporira, cà-ci acusi se perdù unu cuiu de la róta. acusi vre-unu mandiu remase pré indereptu, acusi — lucrulu principalu — trebuia a inebinà pucintelu cu ploscuti'a, si totu-si indereptu sosiramu mai inte.

Se pricepe, invitatiunea pe a trei'a di iuca unu lipsi, inse, acestu nesuferitu inse, ne smulse fara crutiare din acestu vertegiu alu vietii eteruu placute, din sinulu scumpulu poporu.

Si o! sarbada desbetare, éra ne trediramu in Clusiu, éra in orasiu intre petre reci.

La sate numai este adevérata fericire, orasiene! acolo te du sè traiesci si — sè nu mai mori.

I. V. Barcianu.

S A E O N U ?

Cea din urma nópte a anului vechiu.

Cucón'a Zamfira, una din veduvitiile slabutie, tinere si frumusiile, fiica a placeriloru si a petreceriloru sgomotóse; ce locuiesce in malahan'a **, printr'o intemplantu neprevéditua, in sér'a anului nou, contra obiceiului si deprinderii sale trecute, i veni capriciulu de a refusá tóte invitările pentru a merge sè faca revelionulu si remase a casa. se vede, sè-si planga pecatele ce facuse in cursulu anului incetatu. La diece óre si jume-tate ea éra in budoarulu seu, si precum o paserica care, descópta la prim'a radia a aurorii, canta si ciripesce tóta diu'a, pana ce lamp'a noptii aprindiendu-se pe orizontu o silesce a se furisiá prin frundiele inverdite ale copaciloru si a se ascunde in cuibulu seu, asiá si ea, multiumita de plimbările de peste di, departà cu mic'a manusitia perdelele patului, si furisindu-se, se ascuse piuntre broderii.

Morfeu, acelu dieu capritiosu, care nu te lasa sè dormi candu vrei si ti-inchide ochii candu nu vrei, si care mai de ordinaru nu pré se impaca cu asemenea fiintie, nu venise inca sè-i inchidia pleopele cu degetele sale de plumbu. Ea éra intr'o agitatieune perpetua; nu putea sè-si esplice cum a apucatu-o anulu nou, fara

unu nou amantu! Luà o gazeta in mana, ca sè mai risipe-sca aceste ganduri: candu ajuse inse la partea care vorbesce despre morala, o aruncà pe parchetu.

La unu-spre-diece óre stinse lamp'a, ce ardea pe o mesutia langa patu si se afundà intr'o lume de iluziuni. Somnulu incepù, dar candu éra gata sè adórma, audi urmatóri'a convorbire a mobileloru intr'o limba de scartituri si plesnituri:

— Ea dórme, cà-ci nu se mai audu pasii sei, — dise pardosé'l'a. — Ea dórme, cà-ci nu se mai misca, — dise patulu. — Ea dórme, cà-ci ochii-i sunt inchisi, — dise perdelele patului. — Ea dórme, repetara tóte mobilele.

— Calitatea mea, — dise *Fotelulu*, fiindu a reprezentá puterea, eu sum prin urmare presiedinte de dreptu. Suveran'a dórme; siedinti'a dar e deschisa; fia care póte sè spuna fara frica plangerile sale, cà-ci eu sum pentru libertatea discutiunii.

— Pe mine, dise *Més'a*, simbolu alu unirii si alu cordialitatii, care am adunatu odata pe cei doi-spre-diece apostoli la cina in giurulu lui Christu, m'au fa-

cutu sè servescu la joculu cartiloru, lotonului. Resbunare!

— Pe mine, dise *Lamp'a*, care sum facuta pentru a propagá lumin'a; pe mine care am luminatu dnei de Stael sè scrie *Corina*, m'a facutu martora a intelniriloru amoróse. Resbunare!

— Pe mine, dise *Bibliotec'a*, pastratóri'a comoriloru de eruditiune si de sciintia, care sum destinata in lume a conservá operele nemuritoriloru autori, m'a umplutu cu romantie triviale, cu poesii frivole si cu câteva scrieri cum se cade, dar cari stau cu foile netaiate... Resbunare!

— Pe mine, dise *Oglind'a*, reproductorul frumusetii, care reflectezu stralucirea ochiloru, graci'a surisului, eleganti'a si mladierea taliei, me 'ntrebuintiéza sè-si smulga câte unu firu albu, sè-si puna albu si rosiiu pe facia si sè-si asiedie perulu de dóue palme d'a supra capului... Resbunare!

— Pe mine, dise *Orologiulu*, archivistulu timpului, usierulu eternitatii, ce anuntiu órele si minutele, m'a facutu ca sè me abatu din cale catra infinitu, m'a facutu sè intardiu pentru a tiné unu amantu si a alungá unu creditoru... Resbunare!

— Pe mine, dise *Secretarul*, care am purtatu *Divina comedie* a lui Dante, sonetele lui *Petrarca*, mai multe scrieri ale dloru *Stael* si *Georges Sand*, si pe care scrieau acesti mari poeti si aceste mari autóre, asta-di se scrie si pastréza in mine bilete de amoru, fara stilu si fara ortografia... Resbunare!

— Pe mine, dise *Albumulu*, unde trebue sè se scria lucruri de imaginatiune, de geniu; unde Lord Byron a scrisu cele mai frumóse din bucátile sale, éta ce a scrisu:

Ca o *dalba* rondurica, ca o *dalba* cugetare;
Ca unu *dalbu* aurelu fluturu d'*alba* aura purtatu;
Ca o *dalba* dinisióra, ca o *dalba* admirare,
Tu esti *dalba*, tu esti *dalba*, alu meu ingeru adorat.

(*Imitatie dupa Virgil de poetulu Lambus.*)

Patria si libertate,
Glori'a ce o dorescu
Si-a mea *Nalta demnitate*
La picidre-ti le tãrascu.

(*Unu politicu.*)

Tu esti *clopotielulu* ce suna „*tacere*“,
Tu esti vestitorulu ce-mi striga „*la votu*“;
Tu esti a mea *urna* si *bil'a* ce-mi cere
Unu *votu* pentru-o lege. Tu esti alu meu „*totu*.“
(*Unu deputatu.*)

Ca o luna, ca unu sóre,
Ca o stea stralucitóre,
Ca o rosa, ca unu crinu,
Ca o flóre de pelinu,
Ca o gãsca, ca o ratia,
Ca seninulu dupa cétia,

Esti placuta, amorósa,
Ah! Iubit'a mea frumósa!!!
(*Unu profesor de istoria naturala.*)

Femei'a e vióra cu córde simtítóre;
Barbatulu musicantulu; amorulu e arcusiu:
De scoti sunete bune, viéti'a-i dímbitóre,
De scoti sunete rele, te duci p'alunecusiu.
(*Unu violonistu.*)

Ti-referezu iubita in dóue trei cuvinte,
O *copia* esacta de ceea ce simtiescu:
Tu esti precum se afla o *de la* 'n a mea minte;
Nimica nu te schimba, cà-ci tare te iubescu!
(*Unu amplotaru.*)

Frumósa esti cucóna
Si plina de amoru,
Precum e o bombóna
Umpluta cu lichuoru!
(*Unu cofetaru.*)

Femei'a e ca timpulu perfida schimbátóre:
Amorulu seu e fumu;
Elu tine câtu i trebui la fluturu ca sè sbóre,
Si florii ca sè pãrdia placutul seu parfumu!
(*Unu filosofu.*)

Asiu vré sè-ti facu portretulu intocmai precum esti;
Dar vediu, cà 'n tóta diu'a din nóua esti schimbata:
Eri négra, sér'a alba, si adi impesfrítata!
Ce cauza e óre? Nu poti sè-mi deslusiesci?
(*Unu pictoru.*)

Mai multu ca pe bolnavi te iubescu pe tine;
Candu scriu vr'o retieta, par' cà tu mi-spu
Ce trebue sè puiu,
Si cà totu ce-oiu scrie o sè faca bine!
(*Unu doctoru.*)

Femei'a si banulu domuescu adi in lume, —
Si totu prin amoru!
Totu omulu se 'nchina la ambele nume,
Si multi pentru ele comitu chiar omoru!
(*Unu casieru.*)

Cum in sant'a manastire, la altaru si la icóna
Ingenunchie si se 'nchina fia-care bunu crestiniu,
Astu-felu eu me 'nchinu la tine, milostiv'a mea cucóna,
Acum pururea si 'n vecii, vecii, veciloru, Aminu!
(*Unu paracliseru.*)
Resbunare! Resbunare! Resbunare!

Presiedintele sunà clopotielulu; dar erà de géba!
Mobilele incepur'a sè vorbésca tóte. Discusiunea deveni generala: tapiseri'a plesniá pe pereti, cërcevelele de la ferestre se cutremurau, cortinele filfiau, taburele sariau, chibriturile suferiau in amorulu loru propriu, cà-ci se consumau atátu de multe la aprinderea tigãriloru; in fine, tóte erau revoltate. Presiedintele perduse si cestiune si totu, si nu mai putea sè faca nimicu. Tóte strigau resbunare. Dar... de odata orologiulu sunà mie-diulu noptii si totulu intrà tacere. Cucón'a, obosita de atât'a sgomotu, adormi. Candu deschise ochii vediu

langua patulu seu unu copilu cu *sorcova* in mana. Unii dicu că acest'a eră noulu amantu ce-lu aduse anulul nou.

I. C. Fundescu.

Primulu balu de curte in Buda.

Si éta-me-su si eu aice!...

De multu n'am avutu onórea a conversá cu dvóstre. Caus'a tacerii mele... Dar ce ve intereséza pe dvóstre caus'a tacerii mele!?

De siguru veti preferi a sci, ce m'a îndemnatu sè-mi apucu condeifulu de nou?

*

In o buna diminétia me pomenii cu o scrisóre a dlui redactoru, in care me insciintia, că éta vine carnevalulu, si sè nu uitu, că cu acest'a incepe si rolulu meu.

Alergai iute la redactiune, si intrebai de dsa, că unde am sè me ducu?

— Unde ti-place, — respunse elu: la *siediátore* séu la primulu balu de curte!

— Du-te dta la *siediátore*, eu me ducu la balulu de curte, — respunsei. Aice voi vedé toalete frumóse si le voi descrie pentru cetitóriele „Familiei.“

*

Precisu la timpulu fixatu me aflám in castelulu din Buda. In sal'a cea mare eră unu publicu fôrte elegantu; vr'o siese-dieci de dame si vr'o 300 de barbati. Deputati se adunara pucini, oficieri si mai pucini.

De odata usi'a cea mare a salonului lateralu se deschise, si aparú regin'a de bratiu cu regele. Dupa dinsii urmá maresialulu curtii br. Nopcea si o dama de onóre.

*

Regele purtá uniform'a de generaru la husari, ér er regin'a toaleta alba, cu decoratiune verde. Hain'a de *moire antique* erá inezestrata fôrte bogatu cu broderia de auru, si dinainte decoratiunea constá din trei danțele mari si flori verdi. Perulu tufosu cadea in valuri pompóse pe umeri, si erá asemene decoratu cu flori verdi. A supra fruntii scilipiá o diadema de diamante; la grumadiu regin'a avea trei sire de diamante cuprinse in auru; pe fia-care bratiu câte o veriga de auru, preserata cu diamante; ér loculu brosiului la-ocupá unu Schmuck de diamante fôrte pomposu.

*

Damele se infatisiara tóte in toalete stralucite; cele mai tinere erau imbracate mai alesu in metasa alba si rosa; ér garde-damele in atlasu suru jumetate inchisu.

In peru acele aveau flori viue; mai alesu viorele, ér aceste diamante si brillante admirabile.

*

Joculu se incepú la 11 óre de contele Ludovicu Zichy si domnisiór'a de Majláth. Ordinea fu compusa din optu jocuri.

Maj. Loru remasera in sala pana la finea cotillonului, 11½ óre, apoi se retrasera in apartamentele din laintru.

Peste jumetate de óra lampele se stinsera in sala.

Figaro.

—1104—

CE E NOU?

** (*Unu faptu /rumosu.*) Dlu I. M. Riureanu, directorulu internatului de la liceulu Mateiu Basarabu in Bucuresci, a tramisu la Asociatiunea transilvana 1200 lei, cu acea dorintia si vointia espresa, ca acea suma sè se inserie la averea Asociatiunii cá fundatiune sub titlulu: „Fondulu repausatului Radu M. Riureanu“, cu conditiunea numai, cá fondulu remanendu neatinsu, numai procentele anuale sè se intrebuintieze in folosulu junimei studióse.

** (*Camer'a deputatiloru*) va incepe desbaterea bugetului la 18 jan. Miscárilor electorale s'au si inceputu in Budapesta. Alegatorii lui Deák au tienutu o conferintia, in care au decisu realegerea lui, chiar si in casulu deca dinsulu nu s'ar insanetosia pana la diet'a viitória.

** (*Museu regescu.*) Diariiele ungresci scriu, că regele a dispusu, ca tóte acele obiecte din museulu din Viena, cari se rapórta la Ungaria, sè se aduca la Buda si sè se infintieze din ele aice unu museu regescu.

** (*Carbunii de pétra*) sunt fôrte periculosi la incaldire. Despre acestu adeveru vechiu s'a convinsu dilele trecute o familia din Budapesta. Mam'a se scolá nóptea spre a vedé deca copilasiulu ei dorme. Copilulu se aflá reu. Ea alergá dupa servitóre, inse si aceea zaceu nemiscata. Strigá ajutoriu, si cei din casa vinira, si scapara de mórte sigura pe toti cei mai nadasiti de esalatiunea carboniloru de pétra.

** (*O palma folosítoria.*) Unu calciunariu din Beschereculu mare si-a palmitu siagártilulu. Acest'a lumenintia, că va merge la capitanatu. Audindu acest'a maistorulu spariatu, i dise sè nu se duca, că-ci de nu va merge, lu-va liberá mai iute cu jumetate de anu. „Asia dara — dise siagártilulu — mai dà-mi trei palme si liberéza-me indata!“ Inse maistorulu nu se in-voí la acestu térgu.

** (*Unu pacalitoriu pacalitu.*) Unu cetatianu din N. erá datoriu altuia, merse dar sè-i platésca; sosindu la creditoru i si numerá banii pe mésa, candu de odata bagá de séma, că acel'a se uita afara pe ferésta. Datorasiului de odata i plesni prin minte ide'a sè-si pacalésca creditorulu; deci apucá iute contractulu de pe mésa, lu-spin-tecá si fugi, bucurandu-se, că a pututu asiá usioru sè-si platésca datori'a. Inse in grab'a mare elu n'a bagatu de séma, că a uitatu banii toti pe mésa.

** (*Rákóczy cu dóue capete.*) Unu jidovu istetiu ambla prin comitatulu Borsiodu din satu in satu, si aréta pentru bani frumosi capulu lui Franciscu Rákóczy II. Inse, spre a câstigá mai multe parale, elu aréta nu unulu — ci dóue capete; unulu — precum dice elu — din tineretie, altulu din etate barbatésca. Poporulu platésce, si jidovulu — ride.

** (*O bancnota-pamfletu.*) Unu negutiatoriu d'aice a primitu dilele trecute o banenota de 10 fl., pe alu careia dosu se aflá scrisu unu pamfletu la adres'a uuui personagiu bine cunosentu. Elu avó delicateti'a a nu mai lasá banenot'a in circulatiune, deci o tramise la acelu personagiu, sè-i deie alt'a in loculu ei. Acel'a inse spintecá harthi'a, si nu voi sè-i deie alt'a, pana ce acest'a nu-lu amenintia cu unu procesu.

** (*O falsificare mare*) s'a descoperitu in lun'a trecuta la Viena. S'au prinsu adeca mai multe cupóne false de prioritate ale societáti calei ferate resaritené. Firulu investigatiunii a condusu in tipografii

lui Mauritiu Deutsch d'aice, unde apoi s'a gasitu si form'a, cu care se tiparise vr'o 2000 de esempliare. — Deutsch, aflandu-se in caletoria, fu arestatu la sosirea sa a casa. Acésta falsificare a facutu mare sensatiune aice. Investigatiunea curge.

* * (*Lady Dudley*) a perdutu o parte din bijuteriile sale atátu de vestite si admirate la espositiunea din Viena. Casulu s'a intemplat astu-felu. Sambet'a trecuta dins'a, dimpreuna cu barbatulu ei, au caletoritu cu trenulu repede la Wittley-Court; urcandu-se in vagonu, in grab'a si imbulzel'a mare, o cuthia a ei, care continea pretiése in pretiu de 50 mii sterling (500 de milióne fl.), a disparutu. Lord Dudley indata s'a ren-torsu la Londra si a facutu dispositiunile trebuincióse, spre a se gasi talhariulu, dar pan'acuma tóte fure in-sedaru.

* * (*Ap'a e rece.*) Unu fecioru de dogariu din Timisióra a saritu in canalulu Bega, cu scopulu de a se sinucide; inse ap'a rece lu-ghidili pré tare, deci innotá éra-si la tiermure, amanandu-si plauulu pe timpuri mai calduróse.

Carnevalu.

✠ (*Balulu romanescu in Budapesta*) se va tiené la 20 fauru, éra-si in sal'a de gala o otelului „Hungaria.“

Societati si institute.

✠ (*Ateneulu Romanu.*) La 22 dec. dlu Gr. T. Tocilescu a tienutu o conferintia despre: Nicolau Balcescu si scrierile sale.

Literatura.

* (*La redactiunea „Albini“*) in Budapesta, a esitu de sub tipariu nou'a lege electorala. Pretiulu 20 cruc.

* (*Calendaru pe 1875.*) Societatea pentru cultura si literatur'a romana in Bucovina a edatu si in anulu acest'a unu „Calendaru“ pe anulu 1875. Cuprinsulu e instructivu si petrecatoriu. Pretiulu?

* (*Calendaru musicalu.*) Éta cá si de acest'a esiste in literatur'a romana! Dlu Teodoru T. Burada a publicatu la Iasi unu „Almanach musicalu“ pe 1875. Afara de partea calendaristica, contine totu lecture musicale, precum si o piesa musicala.

* (*La Bucuresci*) a esitu de sub tipariu: „Fét'a lui chir Trónca“, comedia intr'unu actu, de Myler. Pretiulu 30 bani.

Teatru.

✠ (*Din Regínulu-sasescu*) ni se serie, cá tinerulu actoru I. Baciú Muntenescu a datu acolo la 29, 30, 31 dec. si 1 jan., insotitu de câtiva amici ai sei, patru re-presentationi teatrale. Cu acésta ocaziune diusulu a re-presentationu pentru prima-óra „Ciobanulu din Ardealu“ cantioneta satirica de Iosifu Vulcanu, si prelucrata acuma de nou de autorulu. Si cu acestu debutu, dlu I. B. Muntenescu si-a incheiatu cariera de actoru, cá-ei precum ni se serie, diusulu va intrá in — teologia. Pa-guba pentru scena!

✠ (*„Bismarck si Arnim“*) e titlulu unei nóue comedii germane, care s'a jucatu de curendu la Ham-burg — fara succesu. Pies'a s'a scrisu la Berlin, si se tramite gratuitu si anonimu directoriloru de teatru din provincia.

Musica.

⊙ (*Opera din Berlin*) a invitatu de diriginte pe Strauss, carele acuma se afla in Lipsi'a, si mai de multu a fostu actoru la Berlin.

⊙ (*La Táborssky si Parsch*) in Budapesta a aparutu: „Pester Blut“ si „Auf dem Stadtváldchenteiche“, polca repede pentru pianu de Filipu Fahrbach. Pretiulu aceleia 60 cr., ér acesteia 50 cr.

Industria si comerciu.

|| (*Pentru fumatori.*) O scire trista! Ministrulu de finantie, de la anulu nou incóce, a urcatu pretiulu unoru tigári de havanna.

|| (*Térgu bunu.*) La Dobsina se tiené in septemana trecuta o licitatiune, cu care ocaziune unu calu se vendú cu 2 fl. 50 cr.

Tribunale.

| (*Ucigasi descoperiti.*) Nu de multu inaintandu trenulu intre statiunile Sáp si Berettyó-Ujfalú, conduc-torulu locomotivei observá, cá unu obiectu óre-care se afla inaintea rotilor. Opri trenulu si josu vedú unu cadavru femeiescu, taiatu in multe locuri cu cutitul. Numai decátu se facú aretare la Berettyó-Ujfalú, si paurii esira in fati'a locului. Acolo mai gasira unu cadavru de barbatu; ér in tina se vedú urm'a unui caru. Acésta urma i conduse la o casa in pusta, unde ucigasi fure prinsu indata. Ei marturisira, cá ucigandu pe acei doi ómeni, i-au dusu cu carulu si au culcatu ca-davrele pe sine, ca ori cine se gandésca, cá ei au cadiautu sub locomotiva. Ucigasi fure transportati la tribunalulu din Oradea-mare.

Post'a Redactiunii.

La multi. Toti acei amici, cunoscuti si cetitori ai nostri, cari la anulu nou si-adusera a minte si de noi, primésca cordial'a nós-tra multiamita!

Rugare. Cei ce au comandatu la noi tablouri si carti, bine-voiéscá a acceptá cate-va dile, de óra-ce la anulu nou ingrama-dindu-se asiá multe lucruri la redactiune si editura, nu este cu putintia a le espedá chiar acuma.

Despre opurile sosite in decursulu septemanei trecute catu de curendu.

—m. B. Mergé. Epistola intrebata inca a sositu, si amu urmatu conformu parerii dtale.

Proprietariu, redactoru respundietoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1874. Callea tierrei nr. 39.